

گروه کنترل کیفی و بهداشتی
صنایع غذایی
علوم پزشکی و ارستگان

تولید بیوتکنولوژیک آنزیم های فعال در سرما و کاربرد آنها در صنایع غذایی

ارائه دهندگان:

فاطمه جناب

مبینا یعقوبی

استاد راهنما:

خانم دکتر پزشکی

فهرست

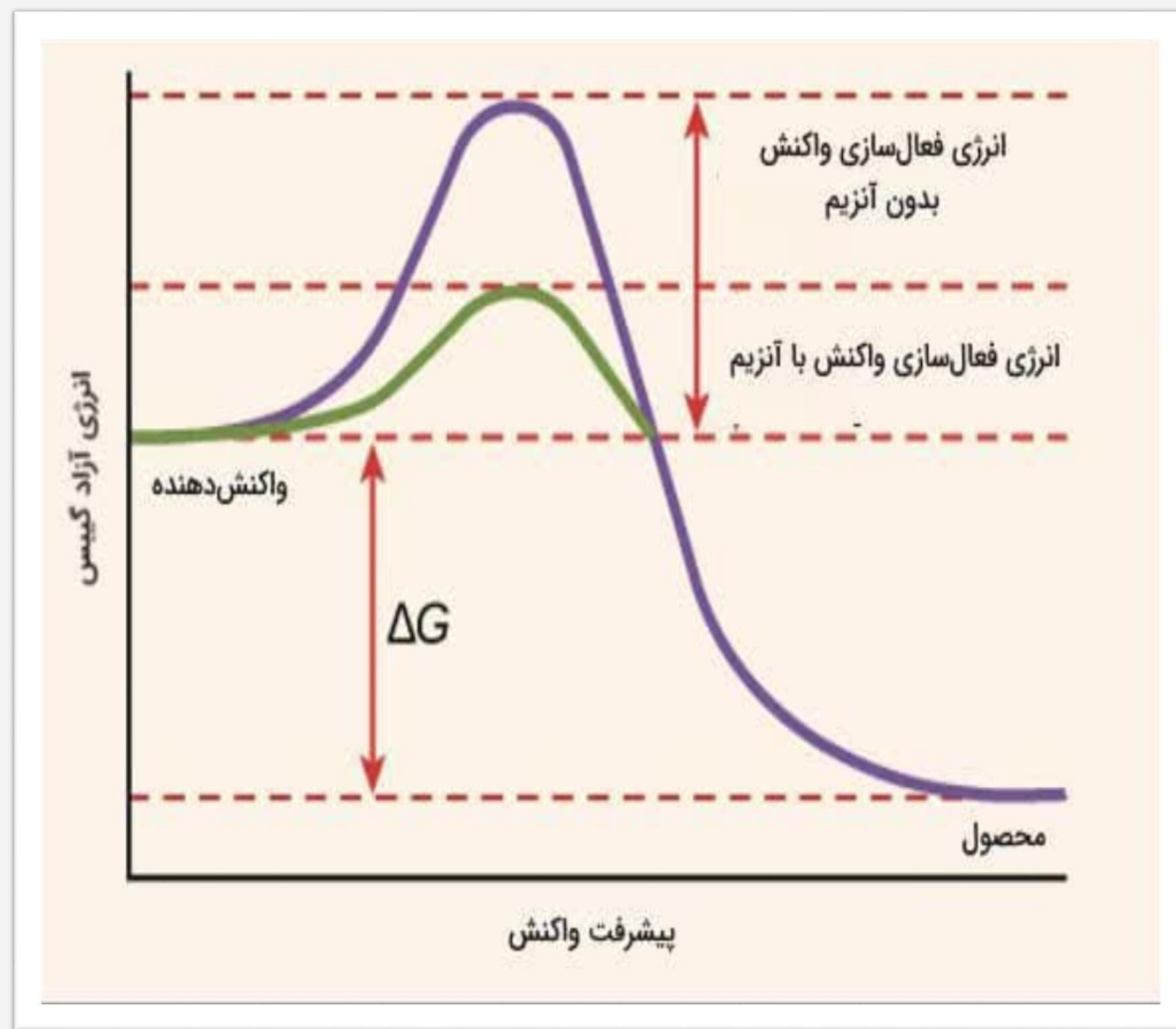
صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۴	انواع آنزیم
۵	آنزیم های فعال در سرما
۶	اهمیت آنزیم های فعال در سرما
۸	توزیع آنزیم های فعال در سرما
۹	کاربرد آنزیم های فعال در سرما
۱۰	انواعی آنزیم های فعال در سرما
۱۱	آنزیم لیپاز
۱۲	مقدمه ای بر آنزیم لیپاز

فهرست

عنوان	صفحه
کاربرد های آنزیم لیپاز میکروبی	۱۳
انواع میکروارگانیزم های قارچی مولد لیپاز	۱۴
مراحل تخمیر	۱۵
Up stream	۱۶
Main stream	۲۰
Down stream	۲۱
بازار جهانی آنزیم لیپاز میکروبی	۲۲
نمونه های تجاری آنزیم لیپاز	۲۳
منابع	۲۴

مقدمه

■ آنزیم ها پروتئین هایی هستند که موجب تسریع واکنش های شیمیایی می گردند. در تمامی سلول های زنده انجام کلیه واکنش های شیمیایی به حضور آنزیم ها وابستگی داشته و بدون کمک این پروتئین ها این واکنش ها یا با سرعت پایین انجام شده و یا ممکن است اصلا انجام نشوند.

■ پیش از این، کاربرد آنزیم ها در صنایع غذایی بیشتر از منابعی مانند لاشه حیوانات و عصاره های گیاهی تامین می شد اما در حال حاضر بخش بزرگی از آنزیم های مورد استفاده حاصل از تخمیر میکروبی است.

انواع آنزیم ها

سایکروزیم

فعال در دمای پایین

مزوزیم

فعال در دمای معتدل

ترموزیم

فعال در دمای بالا

آنزیم های فعال در سرما (سایکروزیم)

میکروارگانیزم های سرمادوست (سایکروفیل) برجسته ترین ساکنان اکوسیستم های سرد هستند.

سایکروفیل ها برای پرورش، تکثیر و حفظ فعالیت های متابولیکی فعال خود در دماهای پایین اصلاح می شوند.

بیش از ۷۰ درصد از سیاره ما توسط محیط های بسیار سرد پوشیده شده است که تنوع گسترده ای از حیات میکروبی را تغذیه می کند.

فعالیت آنزیمی بالا در دمای پایین نشان دهنده ویژگی مهم آنها در صرفه جویی انرژی است و نسبت به آنزیم های دیگر سودمندتر هستند.

اهمیت آنزیم های فعال در سرما

۱. انجام تکنیک هایی برای مهار فعالیت آنزیمی نامطلوب

۲. فعالیت بیوکاتالیستی قابل توجه در دماهای پایین
(نسبت به مزوزیم ها و ترموزیم ها)

۳. تثبیت ترکیبات شکننده در محیط واکنش

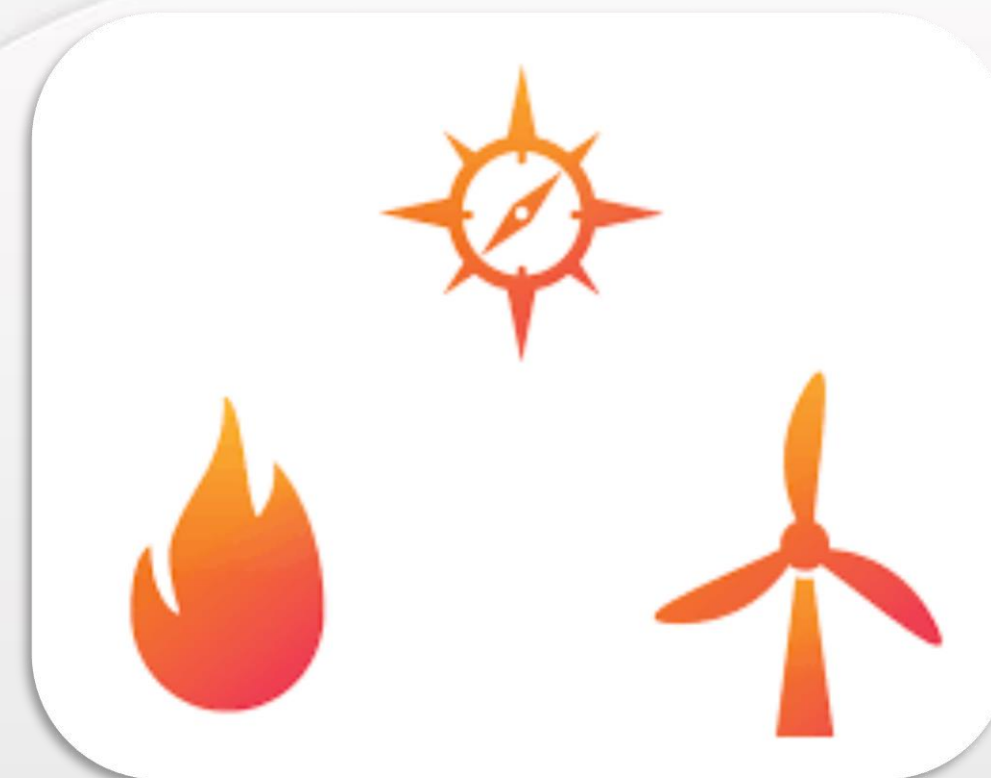
اهمیت آنزیم های فعال در سرما

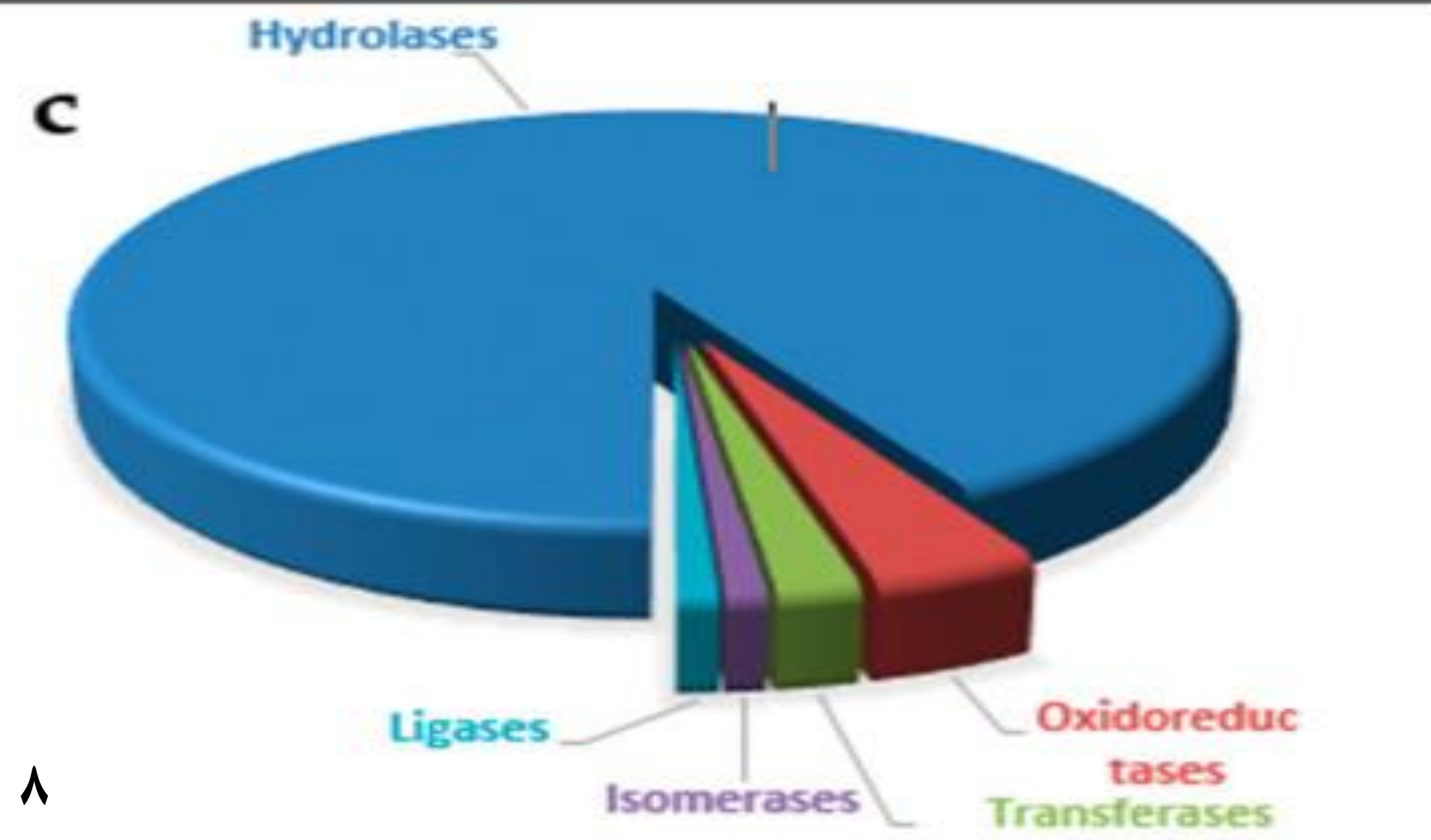
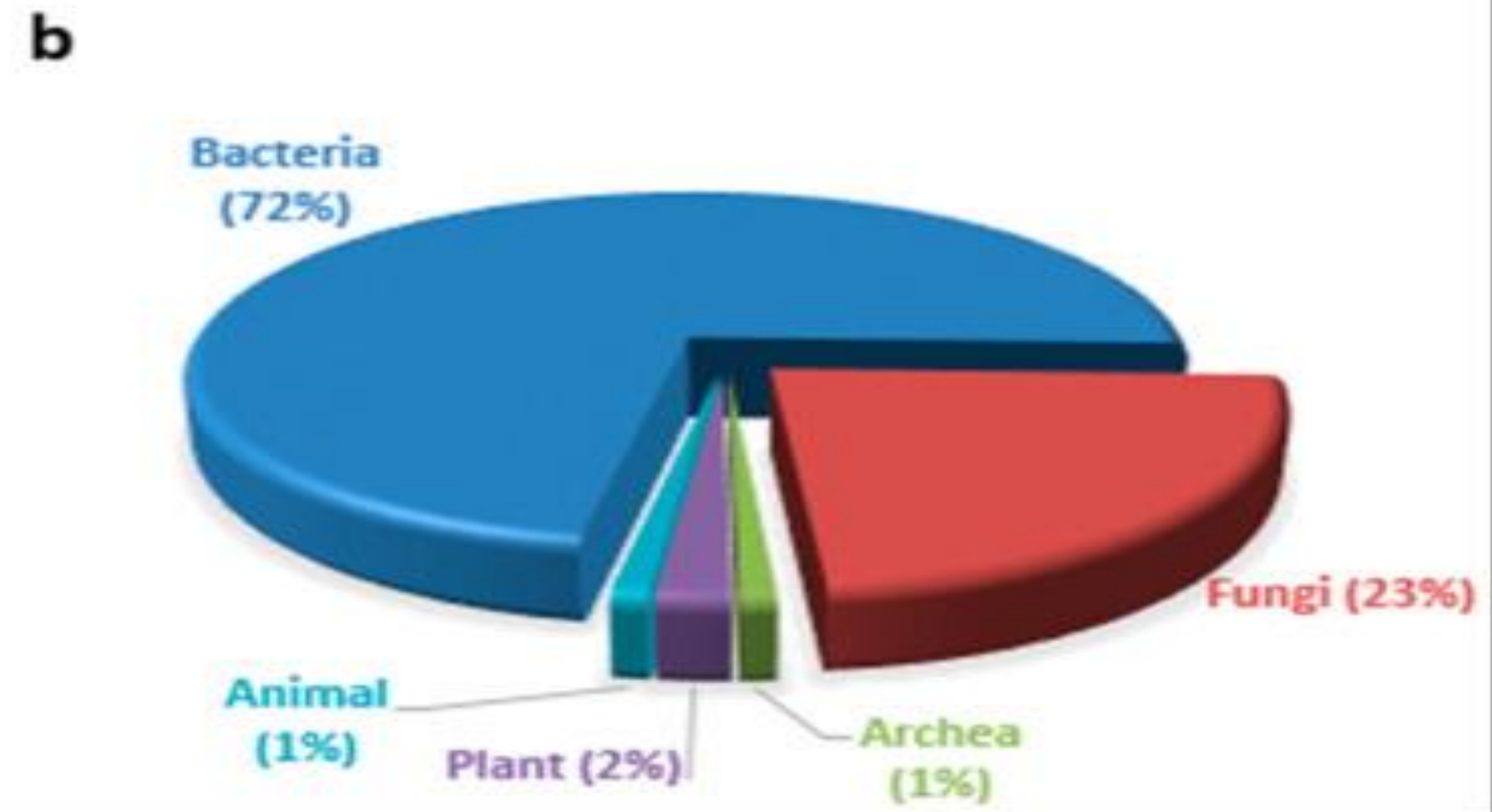
۴. مصرف انرژی کمتر در مقایسه با دیگر آنزیم ها

۵. حفظ ترکیبات حساس به حرارت

(مثال: در صنعت شوینده ها برای حفظ بافت لباس

هایی که باید در دمای پایین شسته شوند)

توزیع آنزیم های فعال در سرما

← **a** بر اساس ماهیت ارگانیزم

← **b** بر اساس نوع ارگانیزم

← **c** بر اساس ۶ گروه اصلی آنزیم های فعال در سرما

کاربرد های آنزیم های فعال در سرما

• آنزیم های فعال در سرما پتانسیل بالا و کاربرد گسترده ای را در بیوتکنولوژی مواد غذایی حفظ می کنند.

• این آنزیم ها در زمینه های مختلف بیوتکنولوژیکی و صنعتی مانند

■ بیولوژی مولکولی

■ مواد شوینده

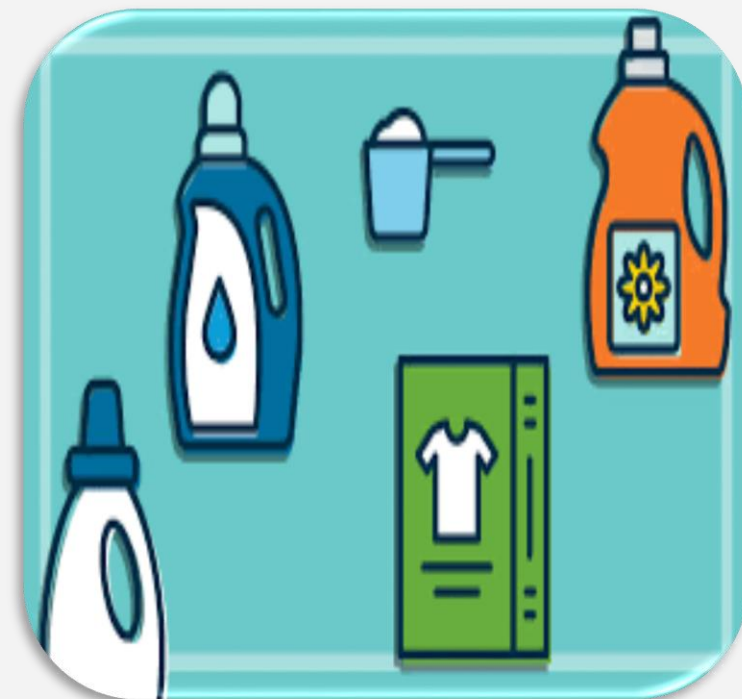
■ فرآوری مواد غذایی و آشامیدنی

■ صنایع نساجی

■ بخش های پزشکی

■ زیست پالایی

مورد استفاده قرار می گیرند.

انواعی از آنزیم های فعال در سرما

لیپاز (lipase)

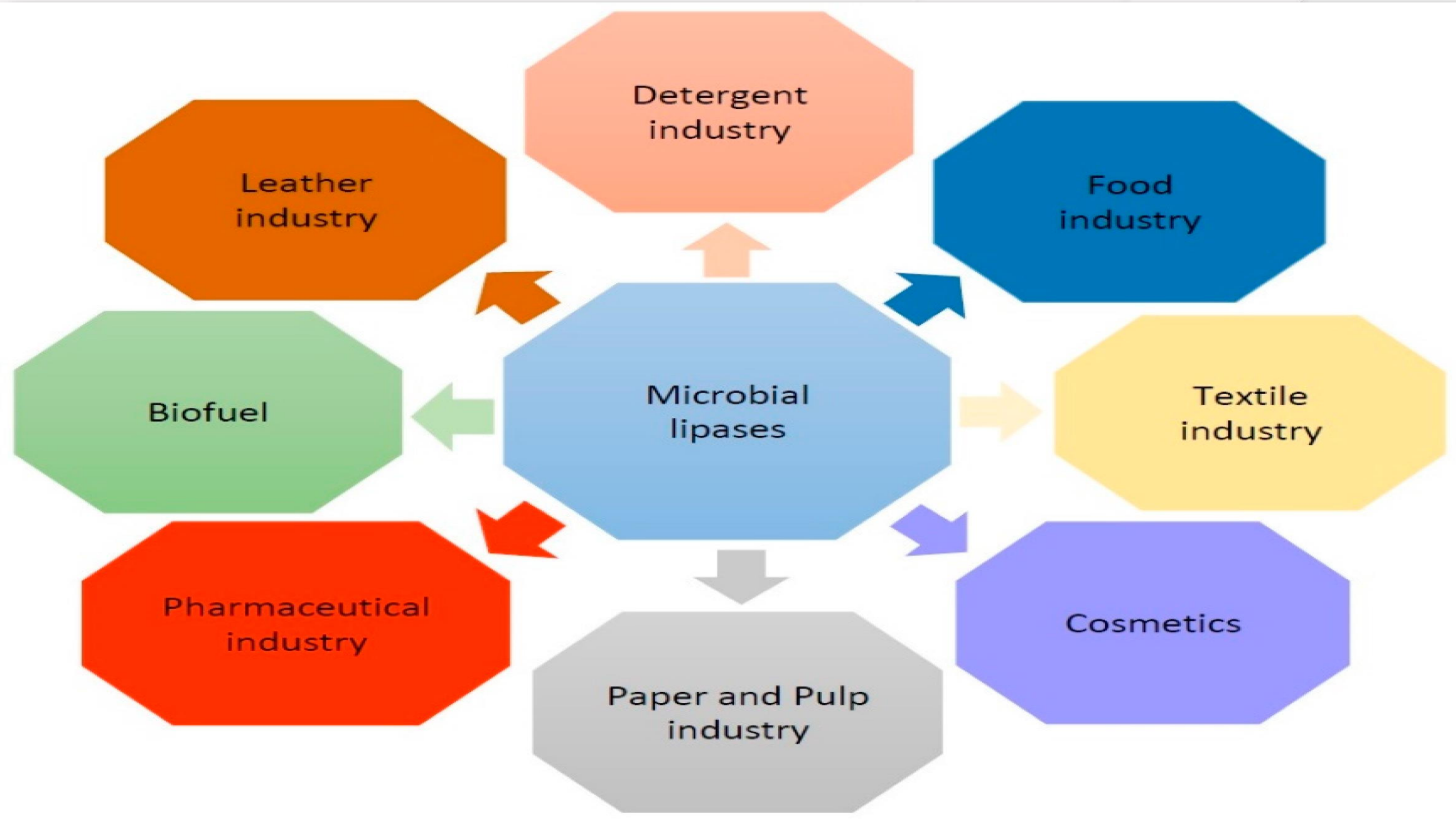

- آنزیم های لیپاز نقش مهمی در **تجزیه** روغن ها و چربی ها به اجزای اصلی آنها مانند اسیدهای چرب و گلیسرول دارند.
- این آنزیم ها به طور طبیعی در بدن انسان (**یکی از سه گروه آنزیم هایی که توسط لوزالمعده ساخته میشود**) و میکروارگانیسم های مختلفی مانند باکتری ها، مخمرها و قارچ ها وجود دارند.
- لیپازها را می توان زیرمجموعه ای از **استرازها** از گروه اصلی **هیدرولازها** دانست.

مقدمه ای بر لیپاز

- ❖ لیپازهای میکروبی عمدتاً خارج سلولی هستند .
- ❖ لیپازهای میکروبی به لحاظ هزینه های تولیدی کم و پایداری بالاتر، دارای اهمیت تجاری می باشند .
- ❖ تولید آنها علاوه بر عوامل فیزیکی و شیمیایی مانند دما، pH و اکسیژن محلول به شدت تحت تأثیر ترکیب محیط است.
- ❖ عامل اصلی برای بیان فعالیت لیپاز همیشه منبع کربن گزارش شده است، زیرا لیپازها آنزیم های القایی هستند.

کاربردهای آنزیم لیپاز میکروبی

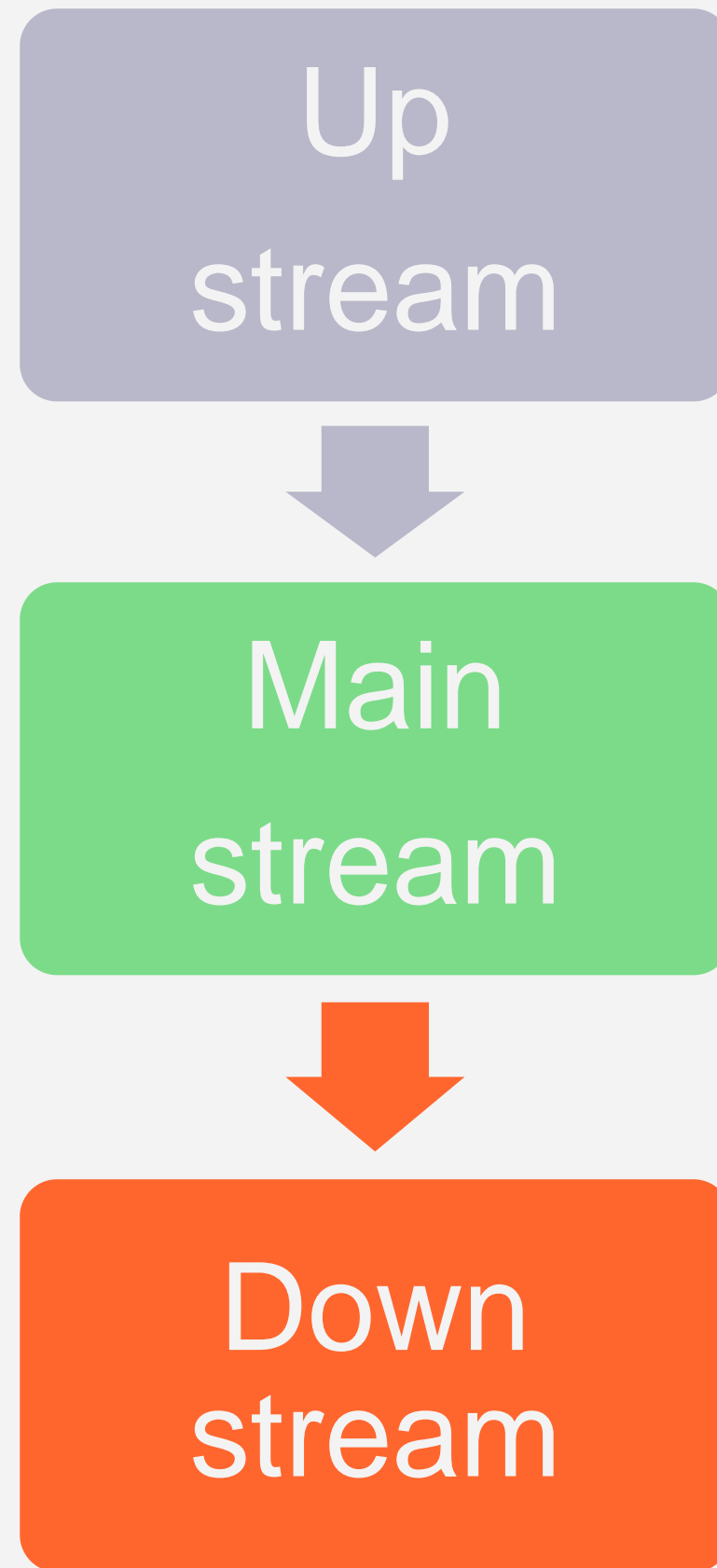
انواع میکروارگانیسم های قارچی مولد لیپاز

Microorganisms	Solid Substrate
<i>Fusarium oxysporum</i>	Wheat bran
<i>Aspergillus flavus</i>	Wheat bran and Castor oil cake
<i>Aspergillus niger</i>	Rice bran
<i>Colletotrichum gloeosporioides</i>	Sunflower oil
<i>Yarrowia lipolytica</i> NCIM 3589	Palm Kernel cake
<i>Aspergillus niger</i> J-1	Olive oil and Glucose
<i>Aspergillus niger</i> MTCC 2594	Wheat bran, Coconut oil cake and Wheat rawa
<i>Rhizomucor rhizopodiformis</i>	Sugar cane bagasse and Olive oil cake
<i>Aspergillus niger</i> MTCC 2594	Gingelly oil cake
<i>Penicillium restrictum</i>	Babassu oil cake
<i>Rhizopus oligosporous</i> NCIM 1207	Wheat bran and Olive oil
<i>Aspergillus.sps</i>	Wheat rawa
<i>Penicillium restrictum</i>	Babassu oil cake and Olive oil
<i>Rhizopus oryzae</i> PTCC 5176	Bagasse and Urea
<i>Candida rugosa</i>	Coconut oil cake
<i>Candida rugosa</i> DSM-2031 Yeast Species	Coconut oil cake and Wheat bran Deoiled rice bran, Rice bran oil and Mineral salts.
<i>Aspergillus Terreus</i>	Mustard oil cake
<i>Aspergillus niger</i> IIT 53A14	Wheat bran and Olive oil
<i>Aspergillus niger</i>	Shea butter cake
<i>Aspergillus.sp</i>	Wheat bran
<i>Aspergillus niger</i>	Soya bean and Rice husk

<i>Aspergillus.sps</i>	Wheat rawa
<i>Penicillium restrictum</i>	Babassu oil cake and Olive oil
<i>Rhizopus oryzae</i> PTCC 5176	Bagasse and Urea
<i>Candida rugosa</i>	Coconut oil cake
<i>Candida rugosa</i> DSM-2031 Yeast Species	Coconut oil cake and Wheat bran Deoiled rice bran, Rice bran oil and Mineral salts.
<i>Aspergillus Terreus</i>	Mustard oil cake

تولید میکروبی آنزیم لپاز

Up stream

محیط تولید مورد استفاده در بیوراکتور حاوی
(در هر لیتر):

- K_2HPO_4 ۵.۷۴ گرم
- KH_2PO_4 ۳.۷ گرم
- ۱ میلی لیتر محلول عنصر کمیاب
- ۱۰ میلی لیتر از $MgSO_4$ ۰.۱ مولار
- ۷ مول آب
- $(NH_4)_2SO_4$ ۲ گرم
- thiamine ۰.۰۰۰۰۲ گرم
- biotin ۰.۰۰۰۰۸ گرم
- ۱۰ میلی لیتر روغن پالم تجاری

(به عنوان تنها منبع کربن و انرژی)

مخمر: *Candida rogusa*

در محیط کشت **YM آگار** نگهداری میشود که

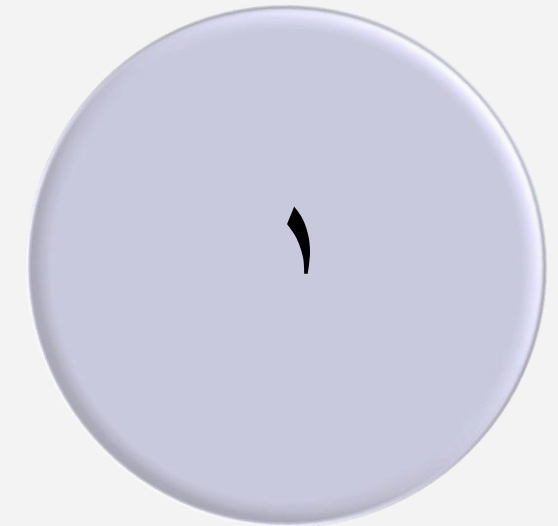
محیط موجود (در هر لیتر):

- عصاره مخمر ۳ گرم
- عصاره مالت ۳ گرم
- پپتون ۵ گرم
- گلوکز ۱۰ گرم
- آگار ۱۵ گرم

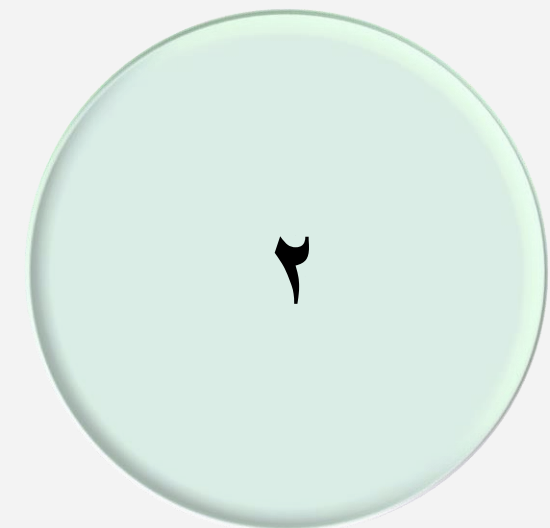
Up stream

(آماده سازی میکروارگانیزم)

محلول نمک منیزیم به طور جداگانه با اتوکلاو (۱۲۱ درجه سانتیگراد، ۱۵ دقیقه) استریل شد.
محلول های عناصر کمیاب و ویتامین ها با فیلتر استریل شدند.
روغن پالم، غیر استریل اضافه شد.

مایه تلقیح در یک شیک فلاسک ۲۵۰ میلی لیتری حاوی ۱۰۰ میلی لیتر از محیط مایع YM، تولید شد.
قبل از کشت (۱۸۰ دور در دقیقه، ۲۷-۲۵ درجه سانتیگراد) به مدت ۲۸ ساعت انکوبه شد.

Up stream

(آماده سازی میکروارگانیزم)

روغن پالم (۱ میلی لیتر) اضافه شد و انکوباسیون برای ۱۲ ساعت دیگر در ۳۰۰ دور در دقیقه ادامه یافت.

سلول‌ها با سانتریفیوژ (۷۶۵۰ گرم، ۴ درجه سانتی‌گراد، ۱۰ دقیقه) برداشت شدند و دو بار، هر بار با تعلیق مجدد در ۱۰۰ میلی‌لیتر محلول نمکی (۹/۰ درصد وزنی) نمک طعام، شستشو داده شدند. غلظت اولیه سوبسترا (X0) در بیوراکتور تازه تلقیح شده ۰,۲-۰,۳ گرم بر لیتر می‌باشد.

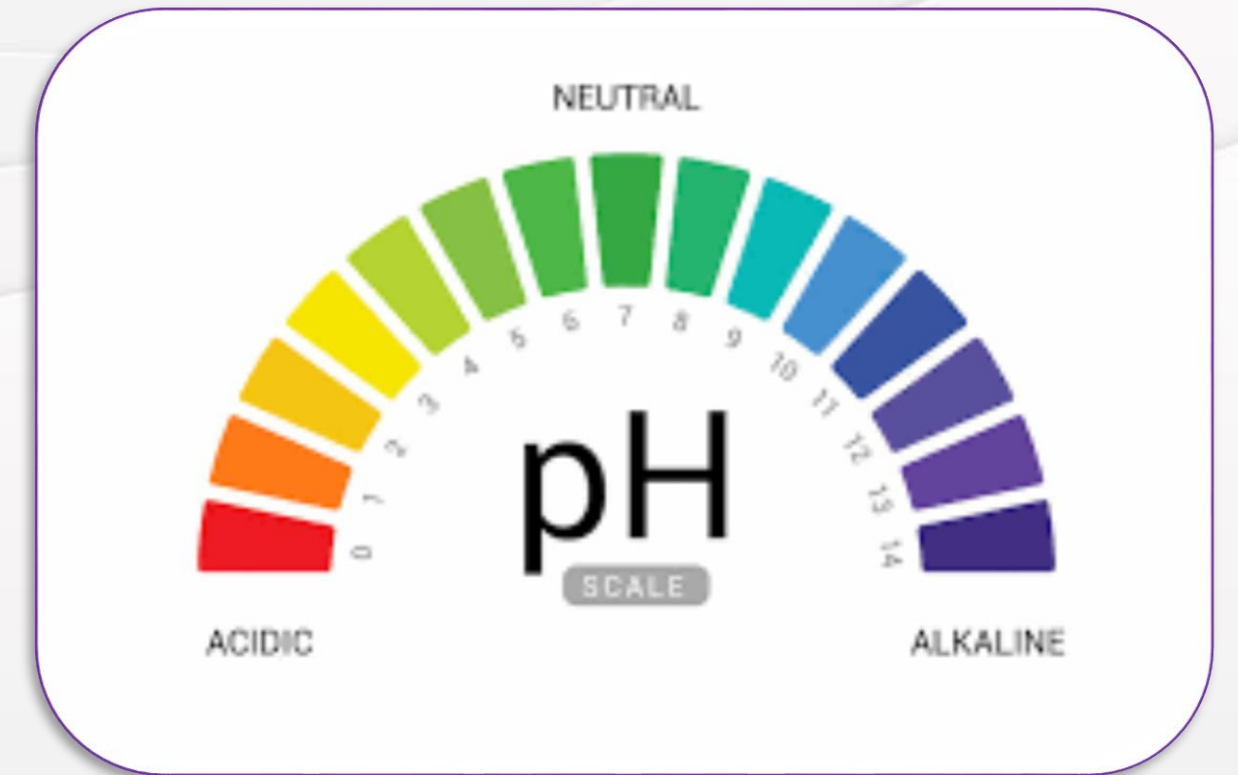
Up stream

دما ← ۳۰ درجه سانتیگراد

PH ← ۷

و با استفاده از اسیدسولفوریک ۷ مولار و محلول ۲۵ درصد آمونیاک کنترل شد.

دما و PH:

Main stream

Fed Batch

- در تخمیر وابسته به کف، تخمیر در پاسخ به تجمع انبوه کف روی سطح محیط کشت برات آغاز می شود.
- روغن پالم به عنوان جایگزین ضد کف های تجاری
- حین تخمیر هوادهی ثابت یک لیتر در دقیقه و سرعت هم زدن در تانک تخمیر ۶۰۰ دور در دقیقه و با روش **Agitation** است .

Down stream

استخراج

روش معمول برای استخراج : همگن سازی بستر **یا** مخلوط کردن آن در شیکر چرخشی

بوسیله : حلال های مختلف شامل آب، NaCl ، $(\text{NH}_4)_2 \text{SO}_4$ و تریتون است.

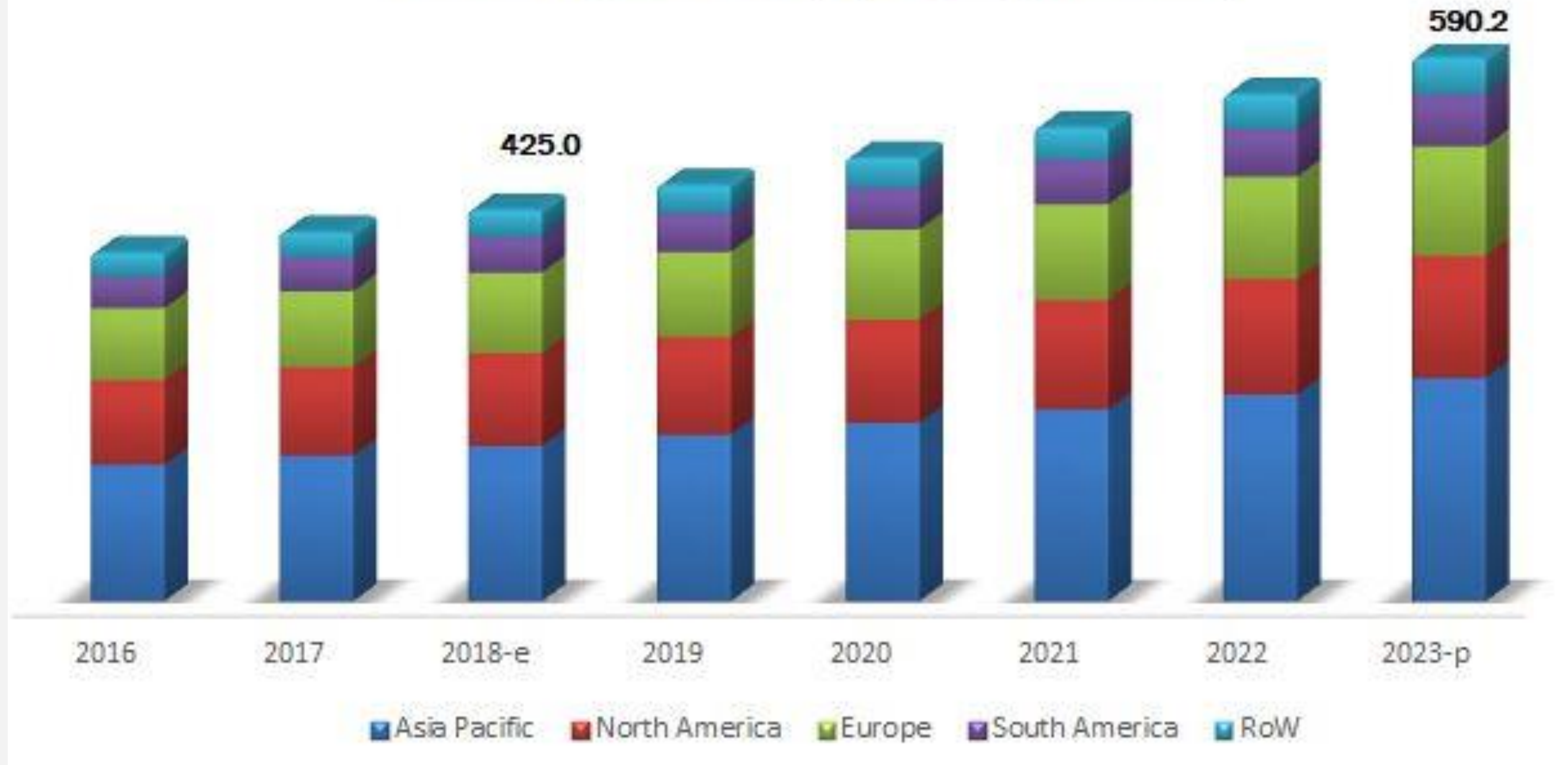
مکمل حلال با سورفکتانت هایی مانند تریتون با **افزایش نفوذپذیری غشا**، بازیابی را افزایش می دهد.

از بافر فسفات نیز برای استخراج آنزیم ها با **PH** مناسب استفاده می شود.

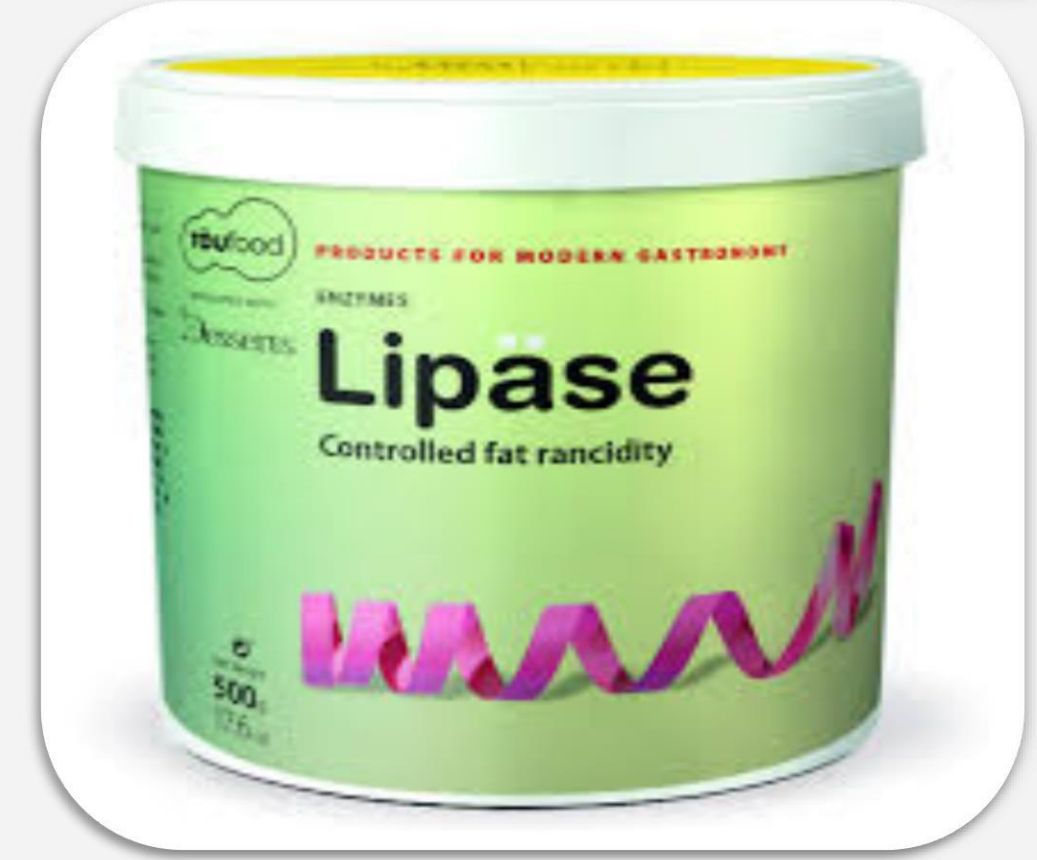
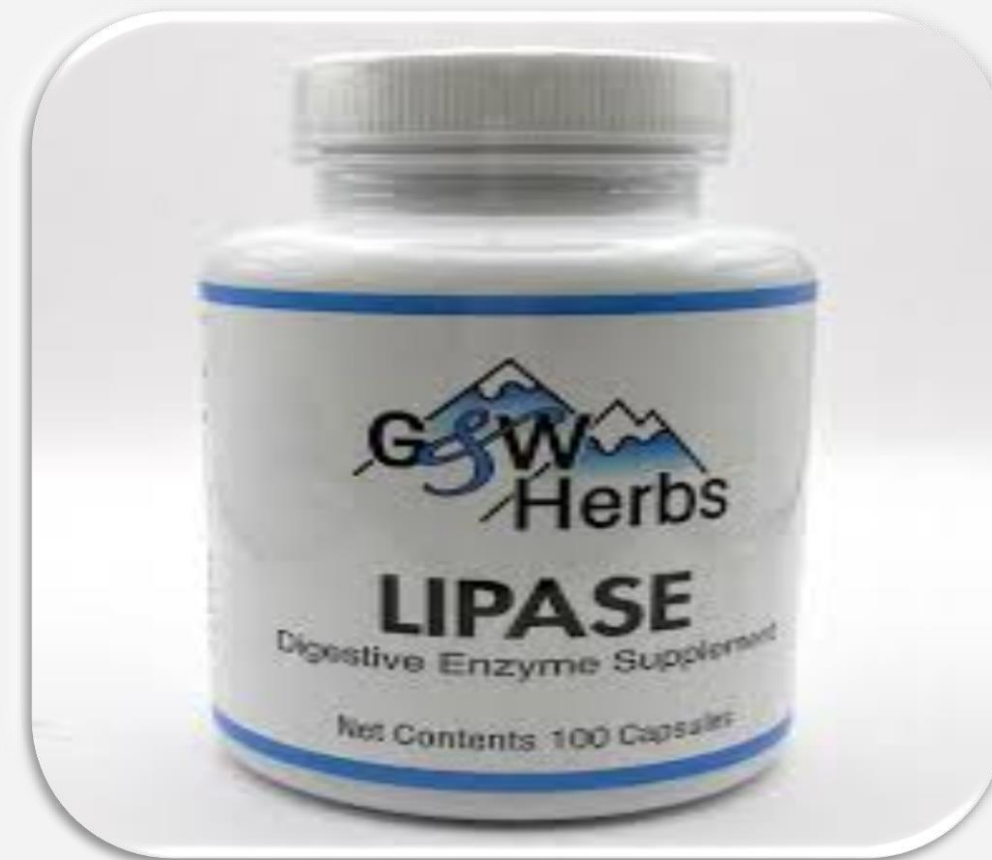
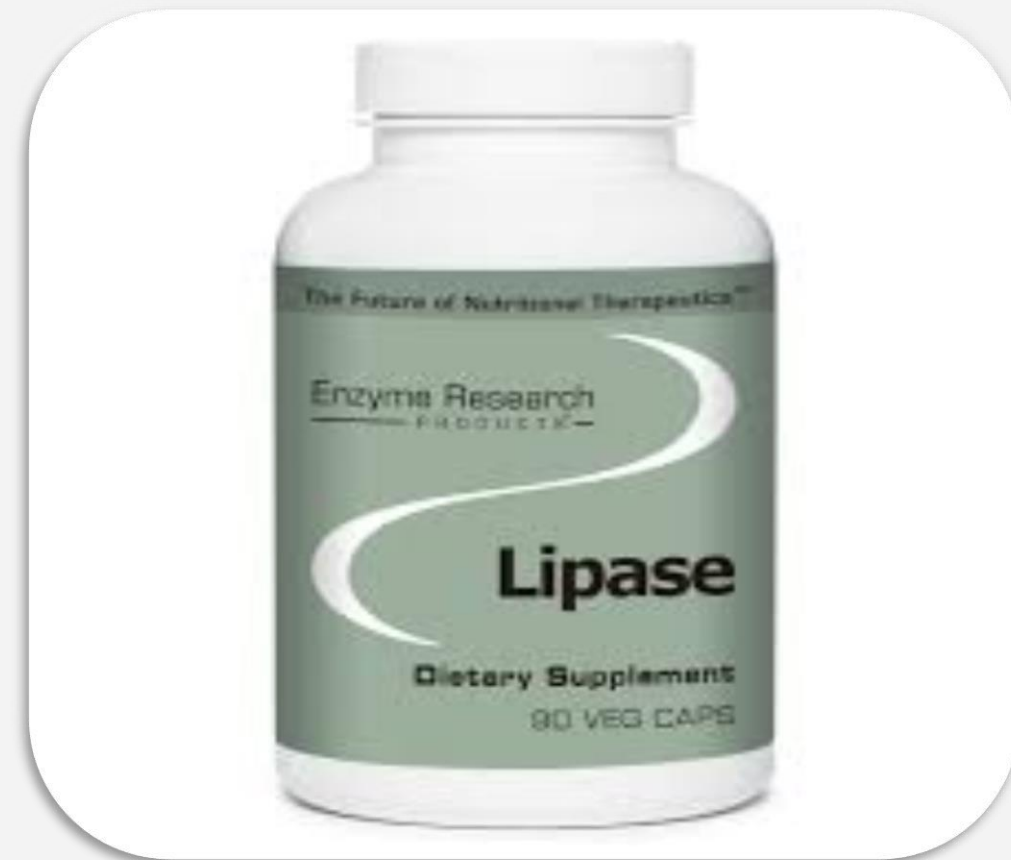

بازار جهانی آنزیم لیپاز میکروبی

Microbial Lipase Market, by Region (USD million)

نمونه های تجاری آنزیم لیپاز

نتیجه گیری

آنزیم های فعال در سرما و منابع میکروبی سایکروفیل آنها طیف وسیعی از کاربرد های صنعتی را به دلیل پتانسیل بالا در دمای پایین پوشش می دهند.

هدف اصلی این بررسی ارائه یک نمای جزئی از تولید آنزیم لیپاز میکروبی بوسیله یک میکروارگانیزم قارچی بوده است.

منابع

- Abdella, B., Youssif, A. M., Sabry, S. A., & Ghozlan, H. A. (2023). Production, purification, and characterization of cold-active lipase from the psychrotroph *Pseudomonas* sp. A6. *Brazilian Journal of Microbiology*, 54(3), 1623-1633.
- Kumar, D. S., & Ray, S. (2014). Fungal lipase production by solid state fermentation-an overview. *Journal of Analytical and Bioanalytical Techniques*, 6(230), 1-10.
- Hamid, B., Bashir, Z., Yattoo, A. M., Mohiddin, F., Majeed, N., Bansal, M., ... & Alfaifi, M. Y. (2022). Cold-active enzymes and their potential industrial applications—a review. *Molecules*, 27(18), 5885.
- Liu, Y., Zhang, N., Ma, J., Zhou, Y., Wei, Q., Tian, C., ... & Zhang, S. (2023). Advances in cold-adapted enzymes derived from microorganisms. *Frontiers in Microbiology*, 14, 1152847

از توجه شما سپاس گزاریم...

خرداد ۱۴۰۳